

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA A DOBROGENILOR

Director: CONSTANTIN N. SARRY

Organ al revendicărilor naționale ale Dobrogenilor

REDACȚIA și ADMINISTRATIONA:
BUCUREȘTI, STRADA PĂTRAȘCU VODĂ, No. 4
Manuscrisurile nu se întorc

ABONAMENTE:
Pe un an 40 Lei — Pe 6 luni 20 Lei
Anunțuri și reclame după învoială

Duminică, 18 Noembrie c., Capitala Țării, exuberantă și recunosătoare, a primit pe Regele României Mărite, cu flori, cu cântece și cu entuziasm.

Regele! Simbol de unitate și de putere — legământ cu Trecutul, cheazăse a Prezentului și intrupare a nădejdilor Viitorului!

Regele, emoționat și mândru, însoțit de augusta Lui familie, copleșit de dragostea unui popor iubitor și cuminte, a putut pași Dumineca aceasta pragul casei Lui și treptele Tronului României....

Și nu se poate ca în clipa, când Suvranii regăseau după doi ani căminul și vatra părăsite, să nu fi lăsat să picure din ochii lor îmbrăjenii două lacrimi de omenescă înduioșare!

Dealungul drumului, al cărui nume nici odată n'a sunat mai potrivit ca acum, pierduți în zarvă și în învălmășeală, Dobrogenii refugiați în Capitală au putut privi și primi și ei, pe Regele României Celei Noui și Celei Mari.

Și au vărsat și ei lacrimi — dar lacrimile lor n'au isvorât atât din alinătoare bucurie, cât au pogorât din apăsătoare durere...

Majestate, Tu, care n'ai fost cruțat de a gusta din paharul amărăciunilor omenesti, crede și nu Te mânia pe lacrimile noastre!

Iartă și imploră vola Domnului, ca și noi, nenorociții, să putem îmbrățișa cât mai curând vetrele și căminurile noastre pustite.

„DOBROGEA JUNĂ”

Alegerile parlamentare

Vadeaua hotărâtă pentru alegerile viitorului Parlament este prea scurtă.

Intocmirea listelor electorale pentru votul obștesc, mai ales în starea de neîncredere în care ne aflăm, nu poate fi făcută în mod conștiincios în cele șase săptămâni ce ne despart de luna Ianuarie; afară de aceasta, nu se știe încă până astăzi pe ce bază va fi alcătuită componența viitorului Senat; în fine, o parte din teritoriul țării, Dobrogea, nu are și nu poate avea administrațiune românească, cât timp Bulgaria nu vor părăsi cu totul provincia de peste Dunăre.

Această situațiune nu permite o sinceră consultare a corpului electoral și de aci se pot naște nesemnificative și nenorocite, ce ar isbucni tocmai în momentele solene când se încheie înțelegerea Neamului și se întrunește Congresul de pace.

Nu e de tăgăduit, că frământări interne producându-se, atunci când urmează a se lua hotărâri asupra viitoarelor preferențe ale țării Europene, acestea pot avea, în ceea ce ne privește, cele mai nenorocite urmări.

Prințepia e foarte mare și nu putem înțelege cum guvernul nu s'a gândit la consecințele unei decizii, care ar putea pune în joc interesele cele mai scumpe ale țării.

Raportul actualului președinte al Consiliului de Miniștri către Rege, justifică dizolvarea ultimului Parlament prin constatarea că corpul electoral care a ales acea reprezentanță, nu a putut să și manifeste în mod sincer voința și că Dobrogea nu a fost chemată a-și trimite aleși.

E în afară de orice discuție că, față de greutățile de tot felul și a lipsei de comunicațiuni cum și de pe urma faptului că aproape două treimi din România erau stăpânite de armate străine, alegătorii n'au putut să-și exercite drepturile în condițiuni normale; de natură și mai gravă a fost împrejurarea că Dobrogenii n'au luat parte la alegerile trecute.

Se poate pricepe nevoia de nelăturat ca prin tratatul de pace dela București să se fi cedat Dobrogea dușmanului, însă deslășirea unei părți a trupului țării nu e îngăduita de cât atunei când toți factorii constituționali își vor fi spus cuvântul.

Un guvern, oricare ar fi el, nu poate dispune cu dela sine putere de nici o firimitură a teritoriului național, așa că Dobrogea până la completa și definitivă ratificare a păcii era parte integrantă din Regatul României.

Acest adevăr elementar nu a găsit, pare-se, un sprijin îndestulător din partea guvernului nostru de pe vremuri. Erau în această privință însă precedente istorice, care puteau fi invocate cu folos. Plenipotențiarul Germaniei mai ales, și-au bine că desi guvernul francez consistea în cerința Alascei și Lorenei prin tratatul dela Versailles, încheiat la 1871, totuși Alascei și Lorenei au fost învoiați să trimită deputați la Adunarea Națională ce s'a întrunit la Bordenaux. Acești reprezentanți au luat parte la lucrările Adunării, pe care n'au părăsit-o de cât în ziua, când s'au ratificat condițiunile păcii.

Dobândirea unui tratament la fel și față de Dobrogeni ar fi fost o mângâiere pentru sufletul nostru, în clipe de așa crude încercări!

După cele arătate până aci, ar fi de neînțeles ca guvernul actual să se explice a cădea în aceeași greșelă de care a învinuit pe predecesorii săi. Un astfel de Parlament, dacă se mențin datele prevăzute în de-

cretul-legs astăzi în față, nu poate fi expresiunea reală a voinței țării, iar Dobrogea nu va putea fi reprezentată de fel, în așa condițiuni pe lângă legitime recriminări s'ar putea ivi și dezordine.

Liniștea țării e mai trebuitoare acum decât oricând; de ea depinde în mare parte hotărârile ce se vor lua de Congresul European în privința întregirii neamului. Răspunsul dat zilele trecute guvernului German de către Președintele Wilson, e o indicațiune caracteristică în această privință.

Americanii vor da alimente poporului german cu condițiunea însă ca pacea să se restabilească în țara lor.

Cerem dară cu toată stăruința ca guvernul să arizeze și să dea o deslegare largă și echitabilă acestei însemnate chestiuni.

Bajibuzne

DOBROGEA

Un răspuns „Uniunii savanților, scriitorilor și artiștilor bulgari”

de E. M. Brancovici

Profesor la Academia de înalte studii comerciale și industriale.

Uniunea sus menționată a publicat, în colaborarea mai multor profesori și scriitori bulgari, un volum intitulat: „La Dobrogea” (Geographie, histoire, ethnographie, importance économique), în limba franceză, în care aceștia se silesc să dovedească lumii, că atât din punctul de vedere geografic, istoric, etnografic, dar mai ales din acel al importanței economice și politice, Dobrogea toată trebuie neapărat să aparțină Bulgariei!

Lucrarea este împărțită în 9 capitole, dintre cari al 8-lea este cel mai important atât ca volum (60 pagini), din totalul de 317 pagini) cât mai ales ca argumentație; acest capitol intitulat: „L'importance économique de la Dobrogea septentrionale” este scris de: profesor D. Michailkov.

Scopul ce lmi propun aci este acela de a răspunde printr-o analiză amănunțită, celor susținute și expuse de d. D. Michailkov, în menționata lucrare — sarcină ce mi-o lasă cu cea mai mare plăcere, atât ca specialist, cât și ca Dobrogean, și aceasta cu atât mai mult, cu cât nu îmi va fi prea greu a dovedi, că toate susținerile d-lui Michailkov sunt sau pălinoșe, sau greșite cu sau fără știință.

Cât pentru celelalte capitole din această lucrare, ar fi de dorit ca specialiștii români să-și împartă sarcina de a le răspunde, căci nu e bine să lășăm lumea cullă sub impresia mistificărilor bulgare, chiar dacă soarta armelor, a decis în favoarea noastră.

D-l Michailkov începe cu citare de cifre relative la întinderea suprafeței și numărului populației Dobrogei, pe care o numește septentrională, înțelegând prin aceasta Dobrogea românească de înainte de 1913 și indică procentele respective față de România întreagă, anume de 11,88% ca suprafață și 5,2% ca populație (380.430 locuitori după recensământul din 1913), voind pare-că să impresioneze dela tot începutul pe ceilor cu mica importanță a Dobrogei, ce ar rezulta din aceste procente, pentru România. Acest mic artificiu este însă prea grosolan pentru a înșela pe cineva, căci toată lumea știe azi, că importanța unei provincii nu se judecă nici după raportul întinderii ei, nici după acel al populației.

Apoi face diferite reflexiuni asupra repartiției procentelor populației, căutând

Block-Notes

Atmosfera posomorită și încordată de vapori a toamnei influențată peștibil — se știe — firele susceptibile și în special pe bătrâni.

Se explioă, dar, pentru ce Sâmbăta din urmă, seara, când ahi sorii acasă, am găsit pe «mam-mare» a noastră «vătădă» loe, voierând și gestuionând, și căutând cu ories preș să convingă sa u să învingă pe cei doi nepoți, cari nu voiau cu nieri un preș să-i menajeze nervii.

«Și ce ai căutați voi, mâine, la paradă? — spunea ea cu convingere parod și cu îndărăjire. Să vedeți soldații, acești neigagi, cari nu știu decât să impuște, să prade și să pustiască!»

Atât nepoțelul cât și nepoata însă, la a căror vârstă sentimentul covârșea rațiunea fie ea cât de evidentă, iar plăcerea nu cunoaște preș oricât de costisitor, — nu se dădeau bătuți.

Masa a venit, spre fericeie, să intererupă, la timp, discuția ce devenise supărătoare, iar noaptea, cu obioanele ei negre și groase, a închis incidentul.

«Mă găseam la spălător dimineața. Deodată, cine intră val-vârtej pe ușă, cu lacrimi în ochi și cu ră-gypcați în voce? Bătrâna!»

«Ce s'a întâmplat, mamă mare?»

«După doi ani de zile, îmi ră-punse ea printru sughituri, azi pentru întâia oară, m'a înverednicit Dum-nezeu să aud goarna românească!»

«Și după două ceasuri, cu părul văltoit, cine se spânzura pe ulucii ca să vază soldații noștri?»

Bătrâna cu nepoții! CE-SAR.

RETEVEIE

Bogajele Dobrogenilor.

Zărele anușă să în curând va începe repatrierea refugiaților din Muntenia și Oltenia cu toate bogajele, renunțându-se la restricțiia ce făcuse să poată lua numai 150 kg. 8 ar fi putut prezice bine însoțirea celor din Dobrogea, cari n'ar fi avut nevoie de asemenea dispoziție, întru cât dăgăni au renunțat de mult la... bogajele.

Gennaboi

DELEGAȚIA DOBROGENILOR

la Președintele Consiliului de Miniștri și la Reprezentanții Puterilor Aliate

O delegațiune compusă din d-nii George Benderli, Dr. I. Butărescu, G. Prunen, I. P. Atanasof, H. M. Abduraman și Const N. Sarry, s'a prezentat zilele acestea d-lui General Coandă, președintele Consiliului de miniștri și d-lor de Saint-Aulaire, Sir Barclay și Wopicka, miniștri ai Franței, Marelui Britanii și Statelor-Unite din America, expunându-le, într'un memoriu, pe de o parte starea nenorocită a Dobrogei, iar pe de alta, doleanțele și nevoile imediate ale locuitorilor ei, arătând și cerând în același timp să se avizeze cât mai grabnic la măsurile de circumstanță.

MEMORIUL

INMÂNAT D-LUI MINISTRU AL FRANȚEI

Excelența Voastră nu se poate să nu cunoască nefericita soartă a Dobrogei, care de mai mult de doi ani este victima unei ocupațiuni militare cu atât mai dureroasă, cu cât ea a încăput pe mâinile inamicilor noștri celor mai primitivi.

Parte din locuitorii acestei provincii a putut scăpa numai fugind, de legea nemiloasă a învingătorului și duce așa existență miserabilă a refugiaților, pe care n'ar putea s'o înduiească nici ajutoarele, în mod firesc insuficiente pe aceste timpuri de strămtorare generală, nici sentimentele de compasiune ale concetățenilor lor; restul, acei cari n'au putut părăsi vetrele lor, sunt obligați a asista, fără măcar a îndrăzni să se plângă, la devastarea sistematică a bunurilor lor, când nu mor de inanțiune. De fapt, în afară de alte flagele, foametea a făcut așa de numeroase ravagii, în cât o evaluare chiar modestă ar putea cifra la o sutime de mii numărul acoloră, cari, debilitați de foamă și de boli consecutive, au dispărut de pe lumea acodată.

Această situație, pe atât de critică pe cât de plâns, ne-a inspirat datorită de a solicita intervenția Excelenței Voastre în favoarea noastră, a tuturor. O rugăm de a face uz de înalta Sa influență pentruca pe de o parte să se pună un capăt la acele din miseriile de care li doare mai mult sufletul perefugiații din Dobrogea, iar pe de alta ca autoritățile franceze și aliata să binevoiască a se interesa de măsurile necesare care, într'un viitor, să sperăm, apropiat, ne-ar pune în stare ca să remediam ruinele, ce năvălitorii noștri vor fi lăsat după ei.

Prima noastră dorință este ca refugiații dobrogeni să fie în mod regulat autorizați de a reintegra domiciliile lor și aceasta fără să fie expuși la brutalitățile trupelor de ocupațiune; în starea actuală orice încercare de a pătrunde în Dobrogea este în mod brutal respinsă iar aceș dintre noi, cari au încercat de a forța trecerea, au fost alungați cu focuri de pușcă.

În al doilea rând am dori ca evacuarea armatei bulgare să fie supraveghiată și ca încercările de degradare și incendii să nu rămână lipsite de sancțiune; orașele și satele noastre, în deosebi școlile și bisericile noastre au fost devastate. Ar fi un apreciazabil bine ca să se salveze, ceea ce a mai rămas.

În sfârșit, vă rugăm, Domnule Ministru, de a interveni pe lângă cei în drept, ca Dobrogea să fie aprovizionată. Nenorocita noastră populație duce lipsă de tot, ea are nevoie de alimente, ea nu mai are cu ce se îmbrăca. Cum, de altfel, nu înțelegem a cere ajutoare gratuite, n'ar fi fără însemnătate ca, la timp, să se îndrepte spre Constanța un stoc de instrumente agricole, precum și de semințe în cantitate îndestulătoare, pentruca agricultorii noștri să poată să se refacă și să reintre în viața normală. Recoltele datorite sămănăturilor de primăvară formând principala bogăție a țării, ne-ar trece deci grân arnăut, orz, ovăz, porumb, mei, în, trifoi și lucernă.

Dobrogea nu mai este, Excelența Voastră va avea, să sperăm, ocaziunea de a se convinge, stea aridă ce au descris-o odinioară ofițerii acelei diviziuni franceze, care a debarcat pe la începutul războiului în Crimeea. După patruzeci de ani de administrație românească s'a parvenit a se realiza aci o transformare radicală. Populația care se ridica în 1878 la 122 mii de locuitori, era în 1916 de mai mult de 350 mii sufete; în timpul din urmă culturile ocupau numai în județul Constanța 435 mii de hectare; veniturile fiscale în acest district treceau anulul suma de 15 milioane de lei, adică o sumă cu mult superioară mediei impozitelor vărsate de celelalte județe ale țării.

Ne-am permis a introduce aci aceste detalii, înoană redusă a situației din Dobrogea, pentru a pune în evidență interesul ce se leagă de dânsa; aru voit să arătăm în același timp că ajutorul ce solicităm pentru concetățenii noștri, va produce fără îndoială roade în mâinile unei populațiuni sobre, harnice și disciplinate.

Încetători de altmădrea în simțimintele de bună voință și de înaltă sollicitudine ale Reprezentantului Franței, căreia în datorăm în trecut Unirea Principatelor, preludiu al Independenței noastre și cu care, liberi de toate piedicile, avem neclintită speranță de a lega din nou relațiuni politice și economice egal de profitabile ambelor noastre popoare, rugăm pe Excelența Voastră de a bine voi să primească odată ca respectoasele noastre omagii, asigurarea unei profunde grațitudini atât față de Ea cât și față de frumoasa și marea țară ce reprezintă.

În același sens au fost redactate și memoriile înmănate atât d-lui Președinte al Consiliului de miniștri, cât și miniștrilor Angliei și Americiei.

Asigurările Reprezentanților Aliați

Sir Barclay, a jăgăduit întreg sprijinul personal și al guvernului său în chestiunea Dobrogei, adăugând că va ține memoriul și atașatului său comercial, care să-l studieze în ceea ce privește viitoarele le-gături economice.

D. Wopicka, referindu-se la evacuarea de către Bulgari a Dobrogei, a afirmat că știe că generalul Berthelot a dat ordine în consecință și a rugat pe d. Mothu, care însoțea delegațiunea, să ceară relațiuni necesare. Toideodată a încredințat că guvernul american are toată grija aprovizionării țării noastre.

D. Robert de Fiers, cunoscutul scriitor și redactor al ziarului

«Le Figaro» atânat pe lângă d. de Saint Aulaire, a primit în mîna...

Răspunsul D-lui Prim Ministru

D. General Coandă, după ce a ascultat cu atențiune și bunăvoință pâr...

Dezastrul Românilor la Turtucaia

Cum îl prezintă generalul Toșea, într-o serie de articole...

Tradus și adnotat de Colonelul în rezervă Nicolae Mărășescu

II

Nori de praf se ridică la orizont, sunt Bulgarii; teribili bulgarii vin, ei...

de o fiară sfîntă; soldații din Preslav și dela Sofia pîtrund ca turbați...

CRONICA RĂDĂRI

Bojoc!

Un carecece bun Român, Că și arate importanța...

Și, sufereste, 'n mod discret, Vai, ce duraoasă mînguire...

Dar când, cu crimițele mîini, Văzui cum Döbrogea se-aruncă...

Sarcină

D. Emil Brancovici

La Camera de Comerț din București

Cu toate că ne-a părăsit de câțiva ani, noi totuși continuăm să-l ascultăm...

Domniilor,

«Dechizănd această ședință, nu mă pot abține de a nu reface în câteva cuvinte...

«După doi ani de restriște, soarele libertății apare iarăși la orizont...

«Acest soare va străluci însă mai fulgic și mai strălucitor ca oricînd...

«Dar nu numai mărirea hotărîrilor, ci și mai mult încă nouile ordonări...

«Domniilor! Să salutăm dar cu bucurie și cu încredere, primele raze ale...

«Sus inimile! Trăiască țara Românească reînnoită! (Aplauze)...

Ce se petrece în Dobrogea

Știri pozitive ne pun în situație de a redă căte ceva din situația adevărată...

Armatele regulate bulgare sunt în retragere, în schimb anume indiziile...

Detachamente cöglete se găseau în mai multe puncte și ele supraveghează...

La Constanța, la comună, funcționează o comisie compusă din d-nii...

Primar la Cernavoda este bătrînul Panait Stanciof, iar la Medgidia, Mihel...

După sosirea Englezilor la Constanța, săptămîna trecută - detașamentul...

Tot în ziua sosirii Englezilor la Constanța, Bulgarii în corpore se îndreptară...

Întîmpinați de un ofițer superior englez, ei au fost opriți și îmbrățișați...

Acum s'a creat situația pînă în seara de Marti 20 e., când un tren bulgăresc...

De la Tulcea nu putem avea însă nici o știre precisă.

Reporter

BULGARI SE OBSTINEAZĂ.....

Un certificat de identitate și liberă trecere

КЮСТЕНДЖЕНСКО Градско Общинско Управление

ОТКРИТЪ ЛИСТЪ

За пътуване

№ 182

Делегъ на място Подписъ М. М. Попович Занаятъ За М. М. Попович, Олгъ М. М. Попович...

Лицето при пристигането си в Делваго да се яви в местното комисариат за проверка

ОТЛИЧИТЕЛНИ ЧЕРТИ:

Възраст 31 год Ръст 175 см Коса Черна Брада Черна Мусташи Черни Очи Черни Носъ Черен Особ. белези Няма

Гр. Кюстенджа, 28 Ноември 1916

Пред-дължът на тричленната комисия

INFORMAȚIUNI

Redactionale

Zilele acestea am avut cinstea de a primi la redacția noastră vizita d-lui Mothu...

Săptămîna viitoare Dobrogea Jună

Un ziar de dimineață a crezut că trebuie să pună la îndoială afirmațiunile noastre...

Politico

Mai întâi Bucovina, apoi Ardealul, prin reprezentanții legitime, au hotărât alipirea la Românie.

Scolare

La ministerul instrucțiunii publice a început să se studieze condițiile în care se vor reînchide toate școlile românești din Dobrogea.

Diverse

Aflăm cu mîia părere de rău încetarea din viață a cunoscutului nostru concetățean Anton Mavromati...

După decretul-lege asupra votului universal, în virtutea căruia urmează a se face voturile...

Administrative

Personalul din serviciile ministerului lucrărilor publice, care a ocupat funcțiuni în Dobrogea...

Fiștii funcționari din Dobrogea, părtași și ei ai nenorocitei soarte a acelei provincii...

Față de afirmațiunile precise ale d-lui Prim. Ministru, care a arătat că reinstalarea populației în Dobrogea...

Solicitudinea politicianilor pentru Dobrogea nu s'a desmințit nici odată și nici astăzi...

Insemnătatea declarațiunilor făcute delegații dobrogeene de către d. Președintele al Consiliului de miniștri...

Întîmpinați de un ofițer superior englez, ei au fost opriți și îmbrățișați.

Acum s'a creat situația pînă în seara de Marti 20 e., când un tren bulgăresc...

De la Tulcea nu putem avea însă nici o știre precisă.

Întîmpinați de un ofițer superior englez, ei au fost opriți și îmbrățișați.

Acum s'a creat situația pînă în seara de Marti 20 e., când un tren bulgăresc...

De la Tulcea nu putem avea însă nici o știre precisă.

1) Nenorocitelor popoare ale Peninsulei Balcanice, nu vă mai rămîne de căut să emigrezi din Europa pentru a scapa de terribilii Bulgarii...